

Specialundervisning er en god hjælp

26.03.2009 Specialundervisning har positive effekter, men indsatsen kan forbedres, især for adfærdsvanskelige børn.

PRESSEMEDDELELSE

To nye undersøgelser har undersøgt effekten af folkeskolens specialundervisning. Undersøgelserne er lavet af Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Den ene afdækker støtten til elever i den almindelige undervisning, den anden omhandler elever med vidtgående behov.

Konklusionen er, at lærerne i helt overvejende grad vurderer, at der er en positiv effekt af specialundervisningen, og at eleverne næsten altid udvikler sig i positiv retning.

Specialundervisning som støtte til den almindelige undervisning gives under mange former for eksempel i form af undervisningsdifferentiering, støtte i støttecenteret eller holddannelse.

Specialundervisning til elever med vidtgående behov finder sted i såvel almindelige klasser, i grupper, i specialklasser og i specialskoler. Undersøgelserne bygger på oplysninger om 121 elever.

Undersøgelserne viser, at den positive effekt ikke i særlig grad er knyttet til bestemte indsatsformer, men at den først og fremmest er knyttet til den professionelle støtte.

Det er af afgørende betydning, at de lærere og pædagoger, der yder en specialpædagogisk indsats, har en indsigt i specialpædagogik, og at de handler professionelt i forhold til de øvrige lærere, pædagoger eller andet personale, de har berøring med. Der er også behov for et godt forældresamarbejde. Undersøgelsen peger på, at der kan være et efter- og videreuddannelsesmæssigt efterslæb.

Specialundervisningens elever vurderer imidlertid, at støtten ikke altid opleves som effektiv. Der er behov for, at der sker en tydelig dokumentation af undervisningsudbyttet, og at fremgangen i elevens undervisning løbende følges med henblik på tilpasning af undervisningsstrategi og undervisningsformer.

Specialundervisningen har størst effekt for børn med specifikke vanskeligheder som for eksempel læseproblemer eller vanskeligheder med matematik, mens der er stor usikkerhed, når det drejer sig om børn med socio-emotionelle vanskeligheder. Analyserne viser, at der her er behov for en bedre indsats.

Lærerne har behov for hjælp i planlægningen og gennemførelsen af specialundervisningen. Pædagogisk psykologisk rådgivning løser ikke denne opgave. Der er et stærkt ønske på skolerne om, at PPR-medarbejdere knyttes stærkere til den enkelte skole, så de bliver synlige i skolernes hverdag og således, at de kan bistå lærere og forældre i forbindelse med undervisningens planlægning og evaluering.

Undervisningsminister Bertel Haarder er glad for rapporten, som gerne skal indgå i et større udredningsarbejde om specialundervisning.

”Der har været meget lidt dokumentation for effekten af specialundervisning. Nu peger undersøgelsen på, at specialundervisningen fungerer godt, hvor den er planlagt og struktureret og varetaget af kvalificeret personale. Den er en del af skolens samlede undervisningstilbud, og skolerne er gode til at finde individuelle tilbud tilpasset de enkelte børn. Undersøgelserne peger imidlertid også på, at der er behov for bedre opfølgning omkring det enkelte barns undervisning, så vi sikrer optimale udviklingsbetingelser og dermed større effekt af undervisningen,” siger han.

”Undersøgelsen viser, at indsatsen kan forbedres. Der er brug for nytænkning i forhold til elever med socio-emotionelle vanskeligheder. Der kan undervisningsassistenter vise sig at være en god ide. Der er også behov for mere målrettet brug af it-hjælpemidler i undervisningen af svært handicappede elever, og for at sikre læreren lettere adgang til professionel støtte i form af pædagogisk supervision og vejledning. Jeg forventer, at de nye skoleudviklingsprojekter om blandt andet undervisningsassistenter, it-støttede undervisningsformer og udvikling af nye undervisningstilbud til børn og unge med særlige behov vil kunne bidrage til at øge effekten af folkeskolens undervisning,” siger Bertel Haarder.

I øjeblikket er Undervisningsministeriet sammen med Finansministeriet og Kommunernes Landsforening ved at iværksætte en analyse af folkeskolens specialundervisning, som skal munde ud i en redegørelse, hvor målgrupper, begrebsafgrænsning, henvisningsmodeller, resultater samt styringsmodeller beskrives.

[Til top](#)

Sidst opdateret: 26.03.2009